

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Traj Patrícia ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve** (I.rendű felperes címe) I. rendű, **II.rendű felperes neve** (ugyanottani lakos) II. rendű felpereseknek - a dr. Pacári Judit jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránti perében - mely perbe az alperes pernyertessége érdekében dr. Ozsváth Ferenc ügyvéd által képviselt I. rendű beavatkozó (címe) I. rendű és dr. Magyar Tivadar ügyvéd által képviselt Alperesi beavatkozó 2 (címe) II. rendű beavatkozó beavatkozott - a Somogy Megyei Bíróság 2011. április 11. napján kelt 24.P.20.302/2010/44. számú ítélete ellen a II. rendű alperesi beavatkozó által 46-47. számon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperesi beavatkozót, hogy fizessen meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 15 nap alatt 125.000 (százhuszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes házastársak közös gyermeke 2005. október 20. napján született az alperes által fenntartott N.-i Kórházban. A gyermek Down-szindrómás és epilepszia megbetegedésben szenved, a szellemi fejlettsége csökkent, a beszéde nehezen érthető, a mozgásban elmaradt, izületei lazák, lépcsőn járni nem tud, immunrendszere gyengébb, fogékony a légúti betegségekre. A gyermek állandó felügyeletre szorul, a szülőkhöz erősen ragaszkodik.

A Pécsi Ítéltábla a Pf.III.20.275/2009/4. számú jogerős közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes kártérítési felelősséggel tartozik a felperesek 2005. október 20. napján született gyermeke genetikai eredetű megbetegedésének fel nem ismeréséből eredően a felpereseknek okozott károkért. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.III.20.805/2010/6. számú közbenső ítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet részben teljesítve kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek 5.940.448 forintot és kamatait, az I. rendű felperesnek további 7.960.740 forintot és kamatait, valamint 2011. május 1. napjától folyamatosan havi 35.000 forint járadékot, a II. rendű felperesnek további 7.000.000 forintot és kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú eljárásban felmerült költségek részleges viselésére az alperest és az alperesi beavatkozókat kötelezte.

Az elsőfokú bíróság igazságügyi orvos-szakértő vélemény alapján megállapította, hogy a felperesek gyermeke az egészségkárosodása miatt többlettörődésre szorul és a későbbiekben élethossziglan felügyeletre, nem kizárhatóan ápolásra, gondozásra szorulhat. A mérsékelten mentális retardáció következtében felnőtt korra várható, hogy az intelligenciahányadosa 35-49 közötti lesz, vagyis felnőtt korra 6-9 éves kor közöttinek megfelelő szellemi teljesítményre lesz képes. A felperesek gyermeke élete minden szakaszában várhatóan ellenőrzést, felügyeletet fog igényelni, teljesen független életformát valószínűsíthetően nem fog tudni kialakítani. Ezáltal az I. és II. rendű felperesek átlagos egészséges családban éléshez való joga sérült. Ez az alperesnek felróható jogsérelem számukra olyan hátrányt eredményez, ami a kár bekövetkeztekori értékviszonyok mellett egyenként 7.000.000 forint nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. A felperesek közös vagyoni kártérítési igényét 5.940.448 forintban találta megalapozottnak, amelyből 1.386.000 forint a gyermekük D. A. módszerű fejlesztésének költségével, 1.265.248 forintos része a gyermek egyéb korai fejlesztésének költségével, 739.200 forint a gyermek lovas terápiájának költségével, 50.000 forint pedig kórházi kezelésre utazás költségeként merült fel. A fennmaradó 2.500.000 forintos közös vagyoni kárigényt azért találta megalapozottnak, mert a felperesek a gyermek születésekor egy 4. emeleti másfélszobás lakásban éltek. A gyermek állapotára tekintettel azonban az akadálymentes közlekedést lehetővé tevő családi házas ingatlant kellett vásároljanak, amihez szükséges megtakarítással még nem rendelkeztek, kölcsön felvételére kényszerültek. A felvett kölcsön tőkeösszeg 50%-át pedig az elsőfokú bíróság a felperesek gyermekének egészségkárosodásával okozati összefüggésben felmerülő többlet tehervállalásnak találta a felperesek részéről, aminek megtérítésére kötelezte az alperest. Megállapította, hogy a gyermek születését megelőzően az I. rendű felperes munkaviszonyban állt, e munkaviszony keretében a minimálbért elérő jövedelemre tett szert. A gyermek egészségi állapotára tekintettel azonban a gyermek 1 éves korának elérését követően az I. rendű felperes a munkaviszonyát folytatni nem tudta és a gyermek állapota jelenleg sem teszi lehetővé számára munkaviszony létesítését, emiatt a részére kifizetett

gyermekgondozási segély figyelembevételével is havonta 35.000 forintot meghaladó jövedelemkesése keletkezik. Tekintettel arra, hogy az I. rendű felperes ezen a címen 35.000 forintot igényelt a keresetében a keresethez kötöttségre figyelemmel ebben a járadékban marasztalta az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű alperesi beavatkozó nyújtott be fellebbezést, kérve az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a felperesek nem vagyoni kártérítésének összegét egyenként 3.000.000 forintra, vagyoni kártérítésük összegét pedig 3.200.000 forintra leszállítani az I. rendű felperes részére fizetendő havi járadék összegét 20.000 forintra csökkenteni. Fellebbezését azzal indokolta, hogy az ítélet túlzott mértékben kötelezi az alperest különböző jogcímeken kártérítés fizetésére a felperesek javára. Álláspontja szerint a felperesek családtervezéshez való joga nem sérült, a felperesek fiatalok, akiknek a jövőben még lehetőségük van újabb gyermek vállalására, kapcsolatuk kiegyensúlyozott, megbékültek a kialakult helyzettel. A vagyoni kártérítés tekintetében kifejtette, hogy a felperesek csak annak a kárnak a megtérítésére tarthatnak igényt, ami egy egészséges gyermek gondozásához képest többletkiadást jelent, így a lovas terápia költségének megtérítését indokolatlannak tartja, tekintettel arra, hogy más egészséges gyermek szülei is viszik a gyermeküket lovagolni, úszni, stb. Álláspontja szerint a lakásvásárlás ténye és az alperesi magatartás között ok-okozati összefüggés nem bizonyított. A kártérítésnek a kár nagyságához kell igazodnia. Azzal, hogy a bíróság a lakásvásárlás költségeinek megtérítésére kötelezte az alperest, a felperesek előnyösebb kerültek, mint a kártérítés előtt voltak. Álláspontja szerint ebbe az elvbe ütközik az I. rendű felperes jövedelem kiesésének az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékű pótlása is, hiszen a felperesek gyermeke óvodába jár minden hétköznap 8-15.30 óráig, ami azt is jelenti, hogy az I. rendű felperes ez alatt az idő alatt felszabadul a gyermekével való foglalkozás kötelezettsége alól, és lehetősége nyílik a munkavállalásra.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése alapjául szolgáló tényeket a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, a helyesen megállapított tényekből helyes jogi következtetések levonásával hozta meg érdemi döntését is, ezért azt a másodfokú bíróság a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254.§ (3) bekezdésében foglaltakra is - helyes indokai alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra utal még a másodfokú bíróság:

A felperesek személyiségi jogsérelme nem a családtervezéshez való joguk, hanem az egészséges családban való éléshez való joguk megsértésében áll. Ezen és

mindazon körülményeken, amelyeket a nem vagyoni kártérítés elbírálása körében az elsőfokú bíróság mérlegelése tárgyává tett, nem változtatnak azok a tények, hogy a felperesek fiatalok, hogy lehetőségük van még újabb gyermek vállalására, hogy kapcsolatuk kiegyensúlyozott és megbékültek a kialakult helyzettel. Az alperes nem vagyoni kártérítési kötelezettsége ezektől független okokból áll fenn. A fiatal, közös családi életük kezdeti szakaszában lévő felperesek egész hátralévő közös és egyéni életére, életük mindennapjaira kiható súlyos többletterheket jelentő következményekre tekintettel a másodfokú bíróság sem találta az eset súlyához mérten eltúlzottnak a nem vagyoni kárpótlás elsőfokú bíróság által meghatározott összegét.

Abban a másodfokú bíróság is egyetért a fellebbezővel, hogy a felperesek csak azon kár megtérítésére tarthatnak igényt, ami egy egészséges gyermek gondozásához képest többletkiadást jelent. A másodfokú bíróság véleménye szerint azonban az elsőfokú bíróság által felperesek javára megítélt vagyoni károk mindegyike ilyen többletkiadás. Ilyen többletkiadásként jelentkezik a lovas terápia költsége is, amely a sport-, illetve hobbiszerűen végzett lovaglástól eltérően, nevéből (terápia) is kitűnően gyógyító, gyógyfejlesztő funkciójú foglalkozás. Az egészséges gyermekek nagy részét sem viszik a szüleik lovagolni. A számos egybehangzó peradat szerint azonban a felperesek gyermekének betegségét okozó idegrendszeri eltérés gyógyításának az egyik szükséges, fontos módja ez a foglalkozás. Erre vonatkozó egybehangzó vallomást tett két szakismeretekkel bíró tanú: B.-né N. K. (19.sz.) és Cs. M. (24.sz.), valamint a kirendelt igazságügyi szakértő is az aggálytalan szakértői véleményében ennek megfelelő szakértői véleményét nyilvánította ki.

Az elsőfokú bíróság a felperesek által vásárolt háznak nem a teljes költsége, csak egy része megtérítésére kötelezte az alperest. Az elsőfokú bíróság döntése azon a megfontoláson alapult, hogy bár a felperesek valószínűsíthetően az életük folyamán az általuk a káreseménykor lakott 4. emeleti másfélszobás lakást idővel felcserélték volna a káresemény hiányában is családi házra, azonban erre később és olyan időben került volna sor, amikor a felperesek már az ehhez szükséges jelentősebb mértékű megtakarítást fel tudták halmozni. A felperesek azonban a káresemény következtében élettervüktől, anyagi lehetőségeiktől eltérően túl korán kényszerültek családi házat vásárolni és ennek érdekében jelentős mértékű pénzügyi eladósodást voltak kénytelenek vállalni. Ezt a terhet ekkor és ilyen mértékben nem vállalták volna, ha maradéktalanul egészséges gyermekük születik. A ház vásárlásának a ténye és az alperes magatartása között az okozati összefüggés kimutatható. Kétségtelen, hogy a felperesek számára is előnyösebb életminőséget biztosít a nagyobb alapterületű, önálló és kertkapcsolattal bíró családi ház a korábbi lakásukhoz képest, ezért az elsőfokú bíróság nem is a korábbi lakás forgalmi értéke és a családi ház forgalmi értéke közötti különbséget egészének a megtérítésére kötelezte az alperest. Az elsőfokú bíróságnak azt kellett meghatároznia, hogy a beteg gyermekkel és a beteg gyermek által is megközelíthető otthon megteremtése a felperesek számára milyen mértékű többletkiadást eredményezett. A házvásárlással a felpereseknél felmerülő hátrányok és előnyök vagyoni értéke azonban egzakt módon nem fejezhető ki. Az bizonyos, hogy az 5.000.000 forint

bankkölcsön tőke felvétele szükséges volt a felperesek és gyermekük által jelenleg lakott családi ház megvásárlásához és ez az a többletvagyon, amelyben a felperesek által élvezett előnyök és az általuk viselt többletterhek is kifejeződnek. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor ezeket egyenlőnek tekintve a vagyoni többlet 50%-át tekintette az alperes felelősségi körébe tartozó többletkiadásnak, míg a másik 50%-át a felperesek káronszerzésének elkerülése végett kirekesztette az alperes kártérítési felelősségéből. Ezt a döntését az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásából kitűnően a Ptk. 359.§ (1) bekezdése alapján az általános kártérítés szabályai szerint hozta meg, habár e jogszabályi rendelkezés kifejezett felhívása elmaradt az elsőfokú ítélet jogi indokolásából.

Az I. rendű felperes jövedelempótló járadékigényének az elutasítását sem alapozza meg az a tény, hogy a felperesek gyermeke óvodába jár. P. L.-né tanú, akinek szintén Down-kóros az egyik gyermeke, elmondta, hogy az e betegségben szenvedő gyermekek gyakran megbetegednek, általában felső légúti betegségük van és az a felperesek gyermekére is jellemző (13. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal). A szakértői vélemény szerint a pszichológiai vizsgálat idején is meg volt fázva a gyermek, orra folyt (35. sz. orvos-szakértői vélemény 14. oldal). Az I. rendű felperes orvos-szakértői véleményben is és a 16. sz. tárgyalási jegyzőkönyvben is rögzített tényelőadása szerint a gyermekének immunrendszere gyengébb, nála egy „sima nátha” 2 hétig tart, könnyebben megfázik (35. sz. szakértői vélemény 12. oldal, 16. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal). Az igazságügyi orvos-szakértő szakmailag nem cáfolta az I. rendű felperesnek ezt az állítását. Tekintettel arra is, hogy a felperesek gyermeke kisebb betegségei otthoni tartózkodása idején is a felperesek felügyeletére, gondozására szorul, a gyermek gyakori megbetegedése nem egyeztethető össze az I. rendű felperes számára a teljes munkaidős rendszeres munkavégzéssel. A gyakori távollétek általában a munkáltatók részéről sem tolerálhatók. Ezért önmagában a gyermek óvodai képzése, a gyermek betegsége és annak jellege miatt nem teszi lehetővé az I. rendű felperes számára a munkaviszony létesítését.

A fellebbezés sikertelenségére tekintettel a Pp. 83.§ (1) bekezdésének 2. mondata alapján a felperesek másodfokú eljárásban felmerült költség-többletében a II. rendű beavatkozót kellett elmarasztalni. A felperesek javára a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján a (6) bekezdés alkalmazásával 100.000 forint + ÁFA összegű jogi képviseleti munkadíjat állapított meg, figyelembe véve azt is, hogy a felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú eljárásban a már általuk kifejtettekhez képest új elemet nem tartalmazott, az előkészítő irat a két oldal terjedelmet nem érte el, a másodfokú tárgyaláson eltöltött idő a fél óra időtartamot nem haladta meg. A II. rendű beavatkozó személyes illetékmentességére tekintettel a másodfokú eljárás illetéke az állam terhén marad.

Pécs, 2011. november 30.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, Dr. Hrubí Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: